

**STANOWISKO
KRAJOWEJ RADY SĄDOWNICTWA**

z dnia 18 października 2012 r.

w kwestii dopuszczalności prowadzenia przez Najwyższą Izbę Kontroli kontroli w Sądzie.

Krajowa Rada Sądownictwa, odnosząc się do przedstawionej w piśmie Prezesa Sądu Okręgowego w Szczecinie z dnia 18 września 2012 r. nr Adm-0900/1/12 kwestii dopuszczalności prowadzenia przez Najwyższą Izbę Kontroli kontroli Sądu w zakresie; „uzyskiwania i przetwarzania przez uprawnione podmioty danych z bilingów, informacji o lokalizacji oraz innych danych, o których mowa w art. 180c i d ustawy Prawo Telekomunikacyjne” zwraca uwagę, że obowiązująca Konstytucja RP opiera ustrój Rzeczypospolitej Polskiej na zasadzie trójpodziału władzy. Zgodnie z jej art. 10 ustrój Rzeczypospolitej Polskiej opiera się na podziale i równowadze władzy ustawodawczej, wykonawczej i sądowniczej (ust. 1). Władzę ustawodawczą sprawują Sejm i Senat, a władzę sądowniczą sądy i trybunały (ust. 2). Z treści art. 10 a oraz art. 173 i art. 178 Konstytucji wynika, że sądy są władzą odrębną i niezależną a sędziowie w sprawowaniu swojego urzędu są niezawisli i podlegają tylko Konstytucji i ustawom. Z postanowień tych wynika, że w sferze wymiaru sprawiedliwości, obejmującej całość kompetencji orzeczniczych sądów i związanych z tym decyzji i oraz ich skutków, sądy i sędziowie nie podlegają żadnym środkom kontroli zewnętrznej z wyjątkiem kontroli instancyjnej oraz ściśle określonej kontroli ze strony organów sądu (prezes sądu, kolegium, zgromadzenie ogólne), co zostało unormowane w przepisach regulujących ustrój sądów.

W tym kontekście Krajowa Rada Sądownictwa w swoim stanowisku z dnia 19 lipca 2005 r. wyraziła pogląd, że art. 203 Konstytucji stanowiący, że Najwyższa Izba Kontroli kontroluje działalność organów administracji rządowej, Narodowego Banku Polskiego, państwowych osób prawnych i innych państwowych jednostek organizacyjnych z punktu widzenia legalności, gospodarności, celowości i rzetelności, nie daje podstaw NIK do kontroli sądów jako organów wymiaru sprawiedliwości. Wśród wyliczonych w tym przepisie podmiotów, podlegających kontroli NIK, nie ma Sejmu i Senatu jako organów władzy ustawodawczej i nie ma także sądów jako organów władzy sądowniczej. Rada zwróciła uwagę, że podstawy do kontroli sądów jako konstytucyjnych organów państwa,

posiadających przymiot odrębności niezależności i niezawisłości nie można doszukiwać się w treści art. 203 Konstytucji. Nie da się w sposób logiczny, posługując się regułami wykładni przepisów prawa umieścić sądów w art. 203 Konstytucji, w szczególności w pojęciu „innych państwowych jednostek organizacyjnych”. W rozumieniu Konstytucji „sąd” oznacza organ wymiaru sprawiedliwości. Rada zwróciła także uwagę na niedopuszczalne, w jej ocenie, próby ingerencji w sferę konstytucyjnie gwarantowanej niezawisłości sędziów i niezależności sądów poprzez prowadzoną przez NIK kontrolę w zakresie orzekania przez sądy nawiązek i świadczeń pieniężnych, kontrolę wykonywania tych środków czy kontrolę działalności sądów rejestrowych. Wskazana w piśmie Prezesa Sądu Okręgowego w Szczecinie z dnia 18 września 2012 r. kontrola w tym Sądzie zarządzona przez Dyrektora Delegatury NIK w Szczecinie obejmująca swym zakresem „uzyskiwanie i przetwarzanie przez uprawnione podmioty danych z bilingów, informacji o lokalizacji oraz innych danych, o których mowa w art. 180 c i d ustawy Prawo Telekomunikacyjne” w ocenie Krajowej Rady Sądownictwa jest niedopuszczalna. Wkraczając, bowiem w sferę wymiaru sprawiedliwości narusza konstytucyjną zasadę niezależności sądów i niezawisłości sędziów. Wskazane w upoważnieniu do przeprowadzenia kontroli dane gromadzone są wyłącznie na użytek prowadzonych przez sąd postępowań, stanowiąc część zebranego materiału dowodowego. W sposób oczywisty jedynym ich dysponentem jest, zatem sąd, kierujący się przy ich wykorzystaniu przepisami właściwych procedur.